

Nr 28.

Ankom till riksdagens kansli den 5 juni 1941 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § 2:o) och 16:o) lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Genom en den 9 maj 1941 dagtecknad proposition, nr 235, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

L a g

angående ändrad lydelse av 2 § 2:o) och 16:o) lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Härigenom förordnas, att 2 § 2:o) och 16:o) lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt¹ skola erhålla följande ändrade lydelse:

2:o) mål om beslut — — — angående barnbidrag;

mål angående bidragsförskott enligt lagen om förskottering av underhållsbidrag till barn;

16:o) mål om meddelande i särskilda fall av tillstånd, förbud eller föreläggande jämlikt författningar och föreskrifter rörande den allmänna hälsovården och motverkande av vattenförorening samt städernas eller andra orters byggnads- och brandväsen, så ock mål om fördelning av kostnaderna för gemensamt skyddsrum;

Denna lag träder i kraft beträffande 2 § 2:o) den 1 juli 1941 och beträffande 2 § 16:o) den 1 januari 1942.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i propositionen framlagda lagförslaget, får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

Föredragande departementschefen har i propositionen anført följande:

»Enligt lagen den 18 juni 1937 (nr 383) om förskottering av underhållsbidrag till barn äger barn, vars fader enligt rättens beslut eller skriftligt, av två personer bevittnat avtal är pliktig att till fullgörande av lagstadgad un-

¹ Senaste lydelse av 2 § 2:o) se 1939: 283 och av 2 § 16:o) se 1940: 506.

derhållsskyldighet utgiva underhållsbidrag till barnet, att, sedan förfalldag för bidraget förflutit utan att bidraget guldits, med visst belopp och under vissa villkor erhålla förskott å bidraget (1 §). Sådant förskott beviljas av barnavårdsnämnden i den kommun, där barnets moder senast blivit mantalsskriven eller, om sådan mantalsskrivningsort ej finnes, den kommun, där barnet stadigvarande vistas (3 §). För lämnat bidragsförskott inträder den barnavårdsnämnd, som utgivit förskottet, å vederbörande kommuns vägnar i barnets rätt till underhållsbidrag gentemot fadern; rätten att återkräva bidragsförskott må dock av barnavårdsnämnden under vissa omständigheter eftergivnas (17 §). Utgift för bidragsförskott bestrides, i den mån ersättning ej kunnat uttagas av den underhållsskyldige, till tre fjärdedelar av statsverket och till en fjärdedel av den kommun, vars barnavårdsnämnd beviljat förskottet (20 §). Gottgörelse av statsverket för utgivna bidragsförskott sökes av barnavårdsnämnden hos länsstyrelsen (21 §). Över barnavårdsnämnds beslut i ärende rörande beviljande eller indragning av bidragsförskott eller eftergivande av rätten att återkräva sådant förskott må besvär anföras hos länsstyrelsen (24 §). Klagan över länsstyrelsens beslut i ärende enligt lagen föres hos Konungen i vederbörande statsdepartement (25 §).

Mål angående bidragsförskott finnas ej upptagna i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt såsom tillhörande regeringsrättens avgörande. Enär det i mål angående besvär över beslut av länsstyrelse jämlikt 21 § bidragsförskottslagen är fråga om statsbidrag, som skall utbetalas av länsstyrelse, handläggas dock dylika mål — med stöd av 2 § 4:o regeringsrättslagen — av regeringsrätten. Övriga mål enligt bidragsförskottslagen upptagas däremot av Kungl. Maj:t i statsrådet.

Enligt 2 § 2:o regeringsrättslagen har regeringsrätten att avgöra till Konungen ställda besvär enligt åtskilliga författningar inom lagstiftningen om social hjälpverksamhet. Regeringsrätten skall sålunda upptaga besvär i mål angående fattigvården (med visst undantag), mål angående folkpensionering och invalidunderstöd samt mål angående barnbidrag. Vad särskilt barnavårdsnämndernas verksamhet angår har regeringsrätten att handlägga mål angående samhällets barnavård och ungdomsskydd samt mål angående barnavårdsnämnds beslut i frågor, som avses i lagen om barn i äktenskap, lagen om barn utom äktenskap eller lagen om adoption; vissa mål enligt barnavårdslagen fullföljas emellertid från länsstyrelse till kamrarrätten.

Det synes mig med hänsyn till det anförda lämpligt, att samtliga mål enligt bidragsförskottslagen komma under regeringsrättens handläggning. För detta ändamål erfordras ett tillägg till 2 § 2:o) regeringsrättslagen.

Till regeringsrättens upptagande och avgörande höra enligt 2 § 16:o) regeringsrättslagen mål om meddelande i särskilda fall av tillstånd, förbud eller föreläggande jämlikt författningar och föreskrifter rörande den allmänna hälsovården samt städernas eller andra orters byggnads- och brandväsen, så ock mål om fördelning av kostnaderna för gemensamt skyddsrum.

Enligt 4 § i det förslag till lag om tillsyn över vattendrag, sjöar och andra vattenområden, som innevarande år framlagts genom proposition nr 45 och antagits av riksdagen, äger länsstyrelse meddela beslut om motverkande av vattenförorening ur fiske- och naturskyddssynpunkt. Om sådant beslut överklagas, torde besvären, liksom då länsstyrelsen meddelar dylikt beslut ur hälsovårdssynpunkt, böra prövas av regeringsrätten. För detta ändamål torde erfordras ett tillägg till 2 § 16:o) regeringsrättslagen.»

Vid granskning av nu föreliggande lagförslag har utskottet icke funnit *Utskottet.* anledning till erinran mot detsamma. Utskottet får därför hemställa,

att förevarande proposition måtte bifallas av riksdagen.

Stockholm den 5 juni 1941.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Norman, Linder*, Hagman*, Tamm, Löfvander, Forslund** och *Näslund*; samt

från andra kammaren: herrar *Olovson* i Västerås, *Hallagård, Hermansson*, fru *Johansson*, herrar *Barnekow, Larsson* i Östersund, *Hagård** och *Witzell.**

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.
